

A Pannonhalmi Főapátsághoz – középkorba visszanyúló kiváltságai révén – egyházmegyéktől jogilag független egyházterület tartozik, amelynek hívei és papsága fölött a főapát gyakorol ordináriusi joghatóságot. Mindössze tizenöt plébániáját évszázadok óta bencés szerzetesek pasztorálják. Kötetünk e sajátos egyházzogi helyzettel bíró területi apátság (manapság világszerte alig tíz ilyen monostor létezik) lelkipásztori szolgálatának múltjába és zsinati jogalkotásába enged bepillantást. A rendi vezetés a pasztorációt esperes kinevezésével, koronagyűlésekkel, vizitációkkal és körlevelekkel irányította és ellenőrizte, a felmerülő problémákat pedig a rendi káptalanokon rendszeresen megvitatta és szabályozta. Az 1917-ben megjelent egyházi törvénykönyv azonban egyházmegyei zsinat összehívását is szükségessé tette. Az 1926. és 1940. évi zsinatok a rendi káptalannal egy időben, attól elkülönülve ülészetek. Előbbit nem tartotta számon a történetírás, hiszen csak utóbbin született egyházmegyei törvénykönyv. A zsinati dokumentumok összegyűjtését és elemzését „A magyar katolikus egyház zsinatai és nagygyűlései 1790–2010” című OTKA-program keretében Dénesi Tamás pannonhalmi levéltár-igazgató végezte el.